

faste mellemfolkelige Domstol omtalte Forhold. Denne Fremgangsmaade har formentlig anbefalet sig for at muliggøre et Mindretal at tage foreløbig Afstand fra den obligatoriske Voldgiftserklæring. Der ved er intet at gøre, selv om man maa indrømme, at de to Spørgsmaal indbyrdes hænger nøje sammen, saa vist som den praktiske Betydning af det nye Organ, man herved skaber, i overvejende Grad vil komme til at afhænge af det Myndighedsomraade, man tillægger det, og den Forpligtelse, Staterne paatager sig til virkelig at benytte sig af dets Bistand. Dette var ogsaa Grunden til, at Regeringen forelagde Rigsdagen hele Sagen under eet, fordi den mente, at Regelen om og Muligheden for efterhaanden at gøre Domstolen obligatorisk er en saa væsentlig Bestanddel af det nye, man herved skaber, at Domstolens Statut uden denne Tilføjelse bliver noget væsentligt andet og ringere end det, man har tilsigtet.

Medens der altsaa fra alle Sider i dette høje Ting synes at være Enighed om, at Danmark bør ratificere Protokollen angaaende Domstolens Statut, er der, som sagt, fra en enkelt Side blevet rejst visse Indvendinger mod Ratifikation af den særlige Erklæring om Domstolens obligatoriske Kompetence. Man har sagt: Hvor til er denne Tilslutning nødvendig? Efter Forbundspagten staar det Staterne frit for at vælge, om de vil have deres Tvist afgjort af Domstolen eller ved Voldgift paa anden Maade eller ved Forligsforhandling for Forbundsraadet. Hvorfor fraskrive sig Retten til dette frie Valg mellem de forskellige Institutioner og binde sig til at lade Sagen afgøre af den nye Domstol? Og, har man dernæst sagt, selv om denne obligatoriske Kompetence er begrænset til Spørgsmaal af juridisk Art, kan jo ogsaa saadanne Spørgsmaal involvere Punkter, som berører Statens Ære og vitale Interesser. Skal man virkelig binde sig til i saadanne Tilfælde at forelægge Sagen for Domstolen og efterkomme dens Afgørelse? Endelig henviser man til, at den paagældende Erklæring endnu ikke er ratificeret af noget andet Land, og at der formodentlig i den første Tid ikke er megen Udsigt til, at en Tilslutning eller Ratifikation vil finde Sted fra det store Flertal af Forbundsmedlemmerne eller i alt Fald fra de Forbundsmedlemmers Side, som har den største politiske og militære Indflydelse. Skal Danmark her, siger man, virkelig gøre Begyndelsen? Hvis man i det mindste havde Sikkerhed for, at den nye Ordning, der

tvinger Staterne til at forelægge visse Tvistigheder for Domstolen, blev universel, kunde man maaske tage under Overvejelse at fraskrive sig sin Handlefrihed paa dette Omraade. Saaledes som Sagerne nu ligger, er der, hævder man, ikke tilstrækkelig Grund dertil.

Overfor disse forskellige Indvendinger vil det ingenlunde være vanskeligt at paavise, hvor ilde anbragte de er, naar Talen er om et Land med saa begrænsede militære og politiske Magtmidler som Danmark. Der er her aabnet en Mulighed for at træffe en Ordning, hvorved Tvistigheder kan forlanges indbragt til retslig Afgørelse i Stedet for at gennemføres ved politisk Overmagt eller i sidste Instans afgøres ved Vaabnene. Jeg behøver ikke nærmere at karakterisere det ejendommelige Indtryk, som det maatte frembringe, hvis man fra et mindre Lands Side stillede sig paa det Standpunkt, at man sagde: Den Ordning vil vi ikke have noget at gøre med, vi vil forbeholde os vor Frihed til, naar et juridisk Spørgsmaal ikke kan løses ad Forhandlingens Vej, da at søge vor Opfattelse gennemført ved politiske Skaktræk eller i sidste Instans at ty til Vaabnernes Afgørelse. Men jeg vil for mit Vedkommende afholde mig fra at uddybe dette nærmere, jeg vil i det hele ikke indrømme, at der er en Modsætning mellem de større og de mindre Lande, hvor deres Interesser som her er det afgørende. Det drejer sig om en Principforskel. Thi hvad betyder den retslige Afgørelse, der her er Tale om? Retten betyder først og fremmest en Modstand mod Overgreb, mod Magtanvendelse, den er derfor et Værn for den velerhvervede Retstilstand, en Konsolidering, om man vil, af noget bestaaende. Jeg mener derfor, at denne Sag i Virkeligheden er af mindst lige saa stor Betydning for de større Lande som for de mindre, men medens de førstnævnte under Indflydelse af midlertidige Magtforhold og politiske Konstellationer kan være fristede til at søge Værn i deres egen Magtstilling i Stedet for i den tvungne Underkastelse, under den retslige Afgørelse, saa ligger Forholdet anderledes for de smaa Lande. For dem gives der, saa længe de ønsker at bevare deres politiske Uafhængighed, ingen anden Vej end Rettens, Rettens Autoritet er de smaa Landes eneste Værn mod Vilkaarlighed og Overgreb.

Men, siger man, Adgangen til Domstolen staar jo aaben ogsaa for de smaa Lande; hvorfor fraskrive sig selv paa et begrænset Omraade Adgangen til ogsaa at